

1. Antonij f. Pauli / diff. de liberitate
christiana, Halle 1706.
2. Baumgarthen f. Suicim. Jac. / diff. de
Christo Homine Obligatione Legum
Divinarum antecedente et externa
solito Halle 1742.
3. ————— diff. de Efficacib. S. Scripturæ
naturali et supernaturali, Halle
1742.
4. ————— diff. de Vocacione Dei ad
Salutem, Halle 1742.
5. ————— Examen Miraculi Legionis
fulminantis, Halle 1740
6. ————— diff. Vindicias textus Greci N. T.
contra Ioh. Harduinum exhibentem, Halle
1742.
7. ————— diff. de imputacione peccati Adami,
tibi posteris facta, Halle 1742.

DISSERTATIO PHILOLOGICO-CRITICA 27

DE
ANNIS ACHASIAE
JVDAEORVM REGIS,

*Ad concilianda Loca S. Scripturae 2. Reg. VIII. 26. ♂
2. Chron. XXII. 2.*

QVAM
P R A E S E S

JOH. JOACH. SCHRÖDERVS,
Hist. Eccles. & Lingg. Sacrar. atque Orient. Profes-
for Ordinarius, Academiæque Bibliothecarius,

*Publica Doctissimorum Dnn. Commilitonum disquisitione
IN ACROATERIO PHILOSOPHICO*

Ad Diem XXVI. Octobr. M DCCXV.

Examinandam exhibet,

R E S P O N D E N T E

JOHANNE CHRISTIANO BÖHMIO
Rotenburgense - Hassv.

MARBVRGI CATTORVM

Typis PHILIPPI CASIMIRI MÜLLERI, Acad. Typ.

VIRIS
PLVRIMVM REVERENDIS,
CLARISSIMIS ET DOCTISSIMIS,
Nec non
PRUDENTISSIMI SSPECTATISSIMIS,
VERBI DIVINI
MINISTRIS,
CONSVLIBVS,
REIPVBL. ROTENBURGENSIS
DIGNISSIMIS,
Omnibusque reliquis
ORDINIS SENATORII MEMBRIS,

GRAVISSIMIS, MERITISSIMIS.

DNN. MECAENATIBVS, EVER-
GETIS ATQVE FAVTORIBVS SVIS
VENERANDIS, COLENDIS.

Specimen hoc Academicum

D. D. D.

J. C. BÖHM.

כעה

DISSERTATIONIS
DE ANNIS ACHASIAE
JVDAEORVM REGIS

I.

Uamvis Scriptura Sacra, verbum utriusque foederis, quo Deus humanum genus sibi devincire dignatus est, ita sit per sanctos Dei Viros בחרת אנוּשׁ stylo ac phrasι mortalibus recepta Jes. 8: 1. literis consignata, ut atten- dens quivis ex ea in rebus fidei & morum ἐν τῷ ιδίῳ νοῇ πληροφορεῖται

Rom. 14: 5. *In sua mente certus esse*; infantes lac fidei sugere Hebr. 5: 12. 1. Petr. 2: 2. sensusque ad bonum à malo discernendum exercitos habentes cibum solidum petere Hebr. 5: 12. Omnes lucernam in squalido & caliginoso loco lucentem habere possint 2. Petr. 1: 19. Cum sit clarum & oculos illuminans Dei verbum Psal. 19: 8. 119: 105. ac proinde præceptum fidei ad justitiam הָזֶה נְפִילָתָה nec longe petitum Deut. 30: 11, ss. sed in ore & in corde, Rom. 4: 6, ss. fatuum red- dens sapientem. Ps. 19: 8. ad salutem sufficiens, 2. Tim. 3: 15. & non nisi τοῖς ἀπολλυμένοις velatum: non tamen ista S. literarum perspicuitas obstat, quo minus cum in vocibus quibusdam & dicendi modis, tum in rebus antiqui-

A 2

tate

tate & sublimitate sua captum lectoris transcendentibus occurrant δυο γόντα τινα, non in Paulinis tantum Epistolis 2. Petr. 3: 16. sed in reliquis etiam Codicis Geor. vss partibus, ut cum Doctorum tam Judaicorum, quam Christianorum, antiquorum aequa atque recentiorum testimonires ipsa loquitur. Hinc optime Gregorius ille I. & Magnus in prolog. ad lib. Reg. p. m. 835. dicit: *Sacra vero Scriptura quia divinitus inspirata est, tanto sublimius etiam praeclara hominum ingenia superat, quanto ipsi praeclari homines DEO inferiores & nihil in illa spirituali sublimitate conspiciunt, nisi quod ejus ipius divinae dignationis bonitate revelatur. Nemo igitur in ejus sententia ita profectus est, ut proficere ultra non possit: quia inferior est omnis profectus hominis, divinitatis altitudine eam inspirantis.* Et post pauca: *Scriptura enim Sacra tam mirabiliter ab omnipotente Deo condita est, ut & si multipliciter videatur exposta, non desunt tamen ei secreta, quibus servet oculata: quia fere nunquam sic exponitur, ut ei non plurarementant, quae quotidie exponantur.*

f. II. Quoties igitur aliqua nobis in sacro sancto Dei verbo difficultas oboritur, & verba cuiuspiam in eo loci, vel in se spectata, vel alio relata, non perspici statim aut conciliari invicem possunt, non abjicienda protinus hasta est, minus Scriptor sacer erroris vel levissimi accusandus, aut exemplaria Testamenti Divini ad unum omnia nobis adeo corrupta sunt censenda, ut non ubique de sensus integritate ac veritate constare & modesto ingenio satisfieri possit. Ast erroris & oscitationis postulare hos, qui εὐθεῖα canonicas istas tabulas scriperunt, sanctos Dei homines, quid aliud est, quam contumelia non homines sed ipsum Deum, fallere ac falli nescium, afficere? Id quod tamen solemne videtur esse pessimis quibusdam & recentioribus Criticis, nihil pensi habentibus mundum vanis vaftae

vastae molis commentariis onerantibus, ipsissimeti sufficienti
linguarum aliarumque scientiarum subsidio plane destitu-
tis. Sed hos, ne errant, moneo, & desinat laceffere.
Γενέθω δὲ ἡ θεὸς ἀληθής, τῶς δὲ ὁ ἀνθρώπος ψεύτης, καθὼς
γέγραπται, ὅποις ἀν δικαιοθήσεται τοῖς λόγοις σου, καὶ γενή-
σης ἐν τῷ κρίνεθαι σε, Rōm. 3: 4. Sacrae enim Scripturae,
uti inquit supra laudatus Gregorius P. quae ad agnoscendum
Redemtorem sunt editae, pro sublimitatis suae dignitate ve-
nerandae etiam tunc sunt, cum non intelliguntur. loc. cit.

§. III. Verum ut sacras literas ignorasse periculo-
sum, reprobasse autem exitiosum merito dicitur; ita de-
num in perpetua earundem meditatione omne tempus
consumens, felix praedicatur, Psal. 1: 1. Quare etiam,
quoniam non nisi timentibus ipsum Deus suae voluntatis
arcana notiora reddit, ne irretiatur pes tuus, irretortis oculi
Dominum respicias, Psal. 25: 14. Eadem qua prolata
sunt lingua, divina ista eloquia perlegas, reperas, Viro-
rum eruditione ac pietate conspicuorum sensa consulas,
& quidquid est in aliis scientiis & artibus subsidii, sicubi
opus est, conferas. Hacque demum ratione non ἐνθεο-
σικῶς vel ἀπὸ μηχανῆς sed firmioribus rationibus tibi Deum
fuisse locutum constabit, si ἐν τῷ ἐρευνᾶντι τὰς γραφὰς cer-
ta tibi pro certis, probabilia pro talibus habueris, con-
ditionis tuae humanae, angustis sane limitibus circum-
scriptae & erroribus obnoxiae, hanc quamquam imme-
mor: ut tandem, quod vel verum vel falsum est,clare &
distincte percipias, & ab ea perceptione te dimoveri nun-
quam permittas.

§. IV. His, ut decebat, ad animum revocatis, &
rogato Spiritu S. in omnem sapientiam ducentis, auxilio,
unum nunc Veteris T. δυοσόντος considerandum nobis ob-
oculos ponimus, locaque inter se omnium consensu ἐνα-
τιοφανῆ, & jam dudum maximorum virorum Crisi multi-

fariam tentata, ea, qua pote, diligentia ac circumspectione conciliare tentabimus: nulli dubitantes, pius ac modestum Lectorem, si forsan in re ad eo ardua non ubique album mereamur calculum, facilem tamen nobis concessurum veniam, quum conspicerit, tales nos attulisse conciliandi modum, qui salva textus S. & auctoritate & integritate, non secesse nodum Gordium, sed solviisse aliqua faltem ratione diceretur: eo tantum fine, ut temerariis istis Neo-Criticis obviam eundo monstretur non statim ἀξελεψίας erroris postulandos esse Θεοπνεύτας illos Viros, Spiritus S. Amanuenses, vel corruptos sive de industria, sive temporum injuria codices Hebraeos, sed constare sibi haecenus Scripturam S. unicum fidei vitaeque nostrae canonom. Faxit Deus, ut hi conatus nostri cedant ad sanctissimi sui Nominis gloriam, nostramque erga verbum Ipsius venerationem & in fide confirmationem!

§. V. Refert Sacer historiae Regiae Scriptor, Achasiam Judaeorum duos & viginti annos natum regnare coepisse, quod tamen regni ejus initium Annalium S. conditor (2. Chron. XXII. 2.) ad quadragesimum secundum aetatis ejusdem Regis annum omnino referre videtur.

Prioris verba haec sunt:

בָּנֵי עֲשִׂירִים וְשֶׁתַּוְתַּם שָׁנָה אַחֲרֵי כְּמַלְכֹו וְשָׁנָה אַחֲרֵי מֶלֶךְ בְּרוּשָׁלָם וְשֶׁם אָמַת עַתְּלִיוֹה בַּת עַמְרִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל

Juxta τὰς δέ,

τὸς ἔποστι καὶ δύο ἑταῖροι Οχοζίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ἐνιαυτὸν ἔνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτῷ Γοθολία Θυγάτηρ Ἀμβρι βασιλέως Ἰσραήλ.

Quae Vulgatus ita reddit:

Viginti duorum annorum erat Ochozias cum regnare coepisset, & uno anno regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Athalia filia Amri regis Israel.

Posterioris vero haec:

בָּנֵי אַרְכְּבָעִים

בְּ אַרְכָּנִים וְשְׁתֵּים שָׁנָה אֲחֵיהוּ בְּמֶלֶכֶת וְשָׁנָה אַחֲרָה מֶלֶךְ
בָּרוֹשָׁלָם וְשָׁמָן אָמוּעָתְלִיְהוּ בַת עָמָרִי.

Juxta 7⁸s LXX. heic legitur:

*"Ων ἐτῶν ἑποστις Ὀχοζίας ἐβασίλευσε, καὶ ἐνιαυτὸν ἔτη ἐβασί-
λευσεν εὐ τεργαταλῆμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτῷ Γαθολίᾳ Συγά-
τηρι Ἀμφρί. male ἑποστις substituentes; melius Interpres*

Vulgatus:

Quadraginta duorum annorum erat Ochozias cum regnare coepisset, & uno anno regnavit in Jerusalem, & nomen matris ejus Athalia filia Amri.

Textum in libro Regum pressius sequuntur paraphrases & versiones antiquiores omnes, Chaldaica, Syriaca, Arabica, Armena, &c. Sed in Chronicis quasi contradictionem evitaturae pro אַרְכָּנִים וְשְׁתֵּים legunt Syriaca & Arabica pariter *viginti duo*, sola Graeca *ἑποστις viginti*. Adeoque, cum in libro Regum *viginti duos*, in Chronicis vero quadraginta duos annos natus videatur asseri Achasia, mirum non est, quod vel ad difficultatem tollendam vel ad medelam loco adhibendam varii varia sive commenti sive commentarii sint Interpretes & Critici, tam Judaei quam Christiani, uti e sequentibus patet.

§. VI. Si consulamus *Κριτικώτατον* Ludovicum Capellum, is, uti in Critica sua S. lib. VI Cap. VII. plurima Codicis S. loca *ἀδιάλλοιτα*, *ἄπορα*, praecepiti nimis iudicio censet, quae vix alia ratione solvi aut conciliari possint, quam admittendo levem Scribae lapsum, ita l. c.
 §. VII. idem suo more pergit, scribens: 2. Chron. 22:2. Achasia dicitur natus annos 42. quum coepit regnare, atqui Joram Pater natus erat 32. annos cum regnare coepit, regnavitque annos 8. Ut constat ex 2. Reg. 8:26. obiit itaque annos natus 40. qui potuit ergo Achasia ejus filius esse natus annos 42. cum regnare coepit, sic enim fuisset patre suo senior. Omnino itaque legendum annos natus

22, non vero 42. Et sane 2. Reg. 8: 26, dicitur Achasias
 natus annos 22. cum coepit regnare. Sic etiam habent LXX.
 2. Chron. 22: 2. in Edit. Wechel, in Sixt, autem legitur *et nos*,
viginti. Hac Capellus. Huic pollicem eo nomine premit
 famosus ille in Gallia Criticus Richardus Simon, in libro,
 quem vocat, *Histoire Critique du Vieux Testament*, lib. III.
 C. XX. pag. 533. afferens., Et comme cette Critique (Ludov.
 Capelli) merite d'estre lue avec application, si l'on veut
 scavoir à fond l'Ecriture sainte, & mox: Quoy qu'il fut
 Protestant, il n'estoit point cependant entesté des preju-
 gez ordinaire a ceux de sa secte; il marque avec liberté
 tous les defauts, qu'il croit estre dans les Exemplaires
 Hebreux d'aujourd'huy, & il previent en mesme temps
 les objections qu'on lui peut faire dans une matiere d'
 aussi grande importance qu'estoit celle là &c. Horum
 ineptiis infelicem suum calculum adjicit modernus Remon-
 strantium Pseudo-Criticus Johannes Clericus in Commentis
 suis ad 2. Chron 22, 2. ubi suo & Capelliano more ita habet:

אָרְבַּעַת שָׁנָה

At 2. Reg. 8: 26. dicitur Achasias
 natus fuisset 22. annos cum coepit regnare, quod con-
 firmat capit is superioris v. 20. ubi docemur Achasie
 Patrem 32. annos natum fuisset cum regnare coepit & re-
 gnasse 8. annis, ita ut 40. annos natus mortuus sit. Ac
 proinde non potuit relinquere filium 42. annos natum,
 qui sibi succederet. — Credibile est pro בְּכָבֵד scriptum
 cum numeri literis signarentur. Talia menda in omnis
 generis scriptoribus inveniuntur &c. Taceo jam alios,
 viros cætera in rem literariam optime meritos, humani
 quid passos, textum Hebraicum h. l. mendō vix liberari
 posse, quamvis dubitanter, afferentes.

§. VII. Quantum ad Capellum, respondisse ei
 ad hunc locum sufficiet, quod, prater viros undique
 doctissimos, ipse citatus antea Simon objicit l. c. p. 534.
 que

que comme Capelle s'est entierement applique à rapporter les différentes leçons de la Bible, il les a quelques fois trop multipliées, -- & tout ce qu'il a voulu faire passer pour de véritables diversitez, ne l'est pas toujours. An enim conciliari possint, haec, quac nunc meditamur, loca, ex discordis inferius judicium penes candidum lectorem esto. Sed ex turbidis versionum rivulis limpidissimum velle fontem judicare, non nisi hominis cum ratione insanientis est. Quod vero Richardi istius Simonii Historiam Criticam spectat, nulli dubitamus, de ea nostrum facere verisimum h.l. quorund. (uti habet inscriptio) Theologorum in Batavis judicium: *On y remarqueroit une extreme confusion dans les matières, & dans les pensées. On y trouveroit mille conjectures peu vraisemblables, mille faux raisonnemens, mille chimères, & enfin tout ce qu'une fausse erudition a accoutumé de produire.* Iste si Pauli Apostoli, vel saltem supra laudati Gregorii M. Papæ, erga sacras literas pietatem sibi ob oculos posuisset, πάτας γραφὴν Θεόπνευσον & αὐτόπιστον dixisset, nec torties Capellum, a se nunquam factis examinatum, commendasset. Non majoris fidei est hominis nihil pensi habentis, εἰς ἀδόνιμον ρῦν dati, Clerici commentum, quod nemini nisi sui similibus persuadebit, scilicet pro בְּנֵי scriptum fuisse בְּנֵי, donec unum codicem antiquum in quo numeri literis signati extent, vel testem omni exceptione majorem, producat, qui talem se vidisse afferat: Id quod cum Hugone Grotio ad Marc. 15. ipse Simonius, cæteroquin audacissimus, unquam factum esse negat, H. C. V. T. lib. 2. c. 4.

§. VIII. Quapropter, seniori sane instituto, eò potius, ut accuratest in sacris literis εὐαγγεῖον Πανάθηνας rationibus, quibus potuerunt, καὶ αὐτοὶ textus & fidei, validissimis conciliarent, eruditionis ac pietatis laude conspicui Interpretes & Critici, Judaei non minus atque Christiani

אמר ר' יוסי וכי אפשר אמרה כוון שהשיא אסא
 למן שהיה נזרך מאביו כשהיו שנים אלא כוון שהשיא אסא
 ארת בנו לבתו של עמרי נזורה על מלוכות נשות זוד
 שחלחה עט נית אחאב וכן זה אומר ומאלחים והזה
 הבנשת אחויחו וגנו ונפלו שניהם בו יומם וזה עט זה:

An ergo inquit R. Jose filius potest esse senior Patre duobus annis? Ast respondendum, ex quo Ala filio suo (Jehoschaphat) in matrimonium dedit filiam Omri, divinitus decreatum est super regnum domus Davidicae, ut periret cum domo Achabi regis Israel, (nempe 42. annis ante hanc historiam.) Sic etiam Scriptura testatur (ibidem 2. Par. 22:7) Ad eodem conculcatio Achasia &c. Sique ambo (regis) simul eodem die sunt extincti. Eundem solvendi nodi modum adhibuit & Ralbag, s. R. Levi ben Gerson, in Comment. ad 2. Reg. 8: 26. istos 42. annos ita computans: וזה לאחר
 שלשים ואחרת שנה לאסא מלך עמרי על כל ישראל
 ואחר זה מלך שש שנים ואחאב בן עורי ושות ואחות
 שניהם וורם היה בשנות שות עשרה הרוי ארבעים
 factum est post tricesimum primum annum Asae, ex quo
 Omri super omnem Israelem regnavit adhuc 6. annos,
 Achab filius ejus annos 22. Achasia 2. & in anno Joram
 12. absoluti sunt isti 42. anni, quibus steterat regnum
 Omri, cum & Joram & Achasia simul a Rege Jehu in-
 terficerentur non solum regnum Achasia sed etiam regnum
 Omri.

terficerentur. conf. 1. Reg. 16: 23, 29. 22: 52. & 2 Reg. 8: 25, 2: 94, 26. Per Reges Judaeorum eundem annorum numerum 42. colligit (quamvis ut audiemus aliam solutionem substituat) Radak in Com. ad **ב**, probata tamen haec expositio est a non paucis ut a R. Schelomo Jizchak, a Genebrardo, Serario, Ligftootho, & τῷ ἐν ταῖς γραφαῖς δυνατῷ Celeberrimo Coccejo nostro, neque displicuit Cl. Mejero, qui eam ab exceptionibus Glaffii & Saliani vindicavit in Annot. ad Seder Olam c. XVII. p. 921.

§.IX. Nihilo tamen minus, ut Kimchio recte videtur, כי המורה הזה *hic subtilis interpretandi modus nimis longe recedit a sensu literali*, hinc aliam conciliationis viam ingreditur, dicens, כי ויהוָת חִרְבָּה כִּי מִמֶּנּוּ מִלְכֹותֵנוּ אלָא חַשְׁוִית שָׂמֵךְ יותר מ' שנה ולא מנה מימי מלכותו רחוק הפשט בחוקתו אבל מעת שנפל בור הערכות ונפל נ' ב' בחליש לא מנו לו ימי מלכותו והמליכו אחיו יהונתן בחיו מעת שנפל אביו והמלך בלא חסונה והוא כי שנה וכשהמליכתו בתוי אביו זהה כן עורי' ושות' וזה אמר נמליכתך כן כי-ב' שנה אחיו נמליכו וכשהמת היה כן מ' שנה ולא מלך אחר שמת אביו אלא שנה אחרה. i.e. Joramum fuisse quidem quadragenario majorem, sed non nisi octo vigentis regni annos in sacris literis memorari, ex quo tempore vero in manus Arabum & in morbum inciderit annos regni ejus non recenseri, evectum autem fuisse ad regiam dignitatem filium ejus Achasiām vivo adhuc, sed infeliciter rem gerente, Patre viginti annis, admotumque cum fuisse ad commune cum Patre regimen anno aetatis suae vicesimo secundo juxta 2. Reg. 8: 26. mortuum denique annos 42. natum postquam anno uno patri superstes fuisse. Verum quia haec sententia 20. annos, praeter, imo contra S. Scripturam, & rationes Chronologicas,

interferit, quamvis ea sit Hieronymi, sⁱ Auctoris traditionum Ebraicarum, Lyrani, Vatabli, P. Martyris, Gasparis Sanctii, aliorumque, a diverso licet principio computantium, merito rejicitur.

§. X. Vir Clarissimus Ludovicus de Dicu, quamvis rotunde fateri malit, inexplicabilem, & tamen sine periculo hanc nobis esse difficultatem, quia deficientibus annalibus lateant nobis circumstantiae, quarum cognitio facilem redderet solutionem; nihilominus aliam, & sibi peculiarem, solutionem tentat: Nempe ex intuitu phrasos i. Sam. 13:1. כִּי שָׁוֹלֵם בְּמַלְכֵךְ ubi sensus esse negavit, unum annum fuisse Saulem natum cum regnare inciperet, sed unum regni sui annum fuisse exactum cum inauguratio, de qua praecedenti Capite, repeteretur, aut quum delectum militum faceret, de quo versu sequenti; & propterea vertendum, *Filius anni erat Saul in regno suo:* Unde etiam hunc locum eodem ferme modo explicandum censet: Viz. *filius 42. annorum erat Achasia dum regnaret,* id est, inquit, spatium regni ejus se extendit usque ad 42. annum ejus. Annos autem illos ita computat: 22. atatis Achasiæ, 1. regiminis, 2. Reg. 8. 26. item 6. matris Athaliæ, ibid. & 13. annos Joasi, quibus ille sub tutela summi Sacerdotis Jojadæ regnavit, 2. Chron. 23, & 24. Ita omnes istos annos, donec Joas majorenxis factus est, ad vitam & regimen Achasiæ referri putat Vir Doctissimus, cum tamen istos 42. annos ante unum illum Achasiæ absolutos fuisse textus manifesto satis innuat, neque constet, diversis aliorum exemplis 13. præcisè annos minorensem habitum fuisse, neque tandem bis computandos esse Athaliæ & Joasi annos, qui seorsim referuntur 2. Reg. 11:3. & 12. 1.

§. XI. Non omittenda plane videtur expositio Junii & Tremelli, locum in Chronicis redditum h. m.

Ita

Ita regnavit Achasia filius Jehoramii Rex Iudeae. Cujus matri nomen Hathalia nata Homri, agentis quadragesimum secundum annum, cum Achasia regnaret, qui uno anno regnavit Jeruschalaimis. Quae quidem solutio ab illa R. Jose, aliorumque, primo loco § VIII. adducta, q[uo]ad sensum non diserebat, eo quod nomen Homri sic ad totam familiam, in qua ipse primus regnavit, pertinere, in notis afferunt. Sed cum loca ibidem in subsidium citata probandum nullo modo probent, & ista verborum trajectio, ut recte observavit Cl. Mejerus, valde dura sit, ut textum inferat, conciliatio illorum jam dudum rejecta est. Eaque de causa minus adhuc admittenda videtur opinio Doctissimi Usserii, qui, retenda Tremellii trajectione, loco agen[ti]s reposuit agens, ut non ad Omirin sed Athaliam istorum 42. annorum aetas referatur: quia talis hypothesis nulla ratione demonstrari potest, coque sensu non **בְּתַהָרְבִיָּה וְשֹׁתְמִיָּה** dici debuisse. Neque tandem locum habere potest illorum explicatio, qui istos 42. annos ad Joramum referunt, verba vers. 1. & 2, ita reddituri: *Achasia filius Jehoram regis Iuda, qui filius 42. annorum erat. Achasia in regnando ipsum.* Quia sic conjunguntur dividenda, & dividuntur conjungenda, imo bis Jorami anni triginta duobus vitae anteactae, & 8. regiminis determinantur, ne dicam, quod tunc verba **אֲחֹזָה בְּמֶלֶכְוָה** sine annis vel aetatis vel regiminis aliasve epochae, quales alias ubique addi reperies, nullum fundunt sensum. Sed haec de variis virorum Clarissimorum nodum istum Gordium solvendi modis dicta sufficiant.

§. XII. Cum itaque in omnibus hactenus allatis conciliandi modis jure merito aliquid desideres, in quo Viti Doctissimi vix sibi ipsis satisfacere potuerunt; restat, ut eam, quae nobis magis commoda videtur, difficultatis solutionem nunc subjiciamus. Ea autem ex nexus versus

וַיְמָלֵךְ אֶחָדִיו בֶן יְהוֹרָם
 מלך יהודה ארבעים ושנת שנה אחותו גמלוכו ושנה אחריו:
 סָלָק כְּרוֹשָׁלָם וְשָׂמַח אָמוּתָלוּחוּ בְּרוּם עֲמָרוּ
 1. & 2. Capitis XXII. Chron. talis est
i. e. Et regnavit Achasia filius Joram regis Iuda, nati quadraginta annos, & duos annos Achasia erat in regnando illum, (cum regnante illo,) & annum unum regnavit solus Hierosolymis, & nomen Matris ejus Athalia, filia Omri.
 Qua demum explicatione admissa nobis videntur omnia sibi satis constare. Sic enim tollitur difficultas & ἐγνωτισμάτων inter utrumque Scriptorem Sacrum, ita ut in libro Regum de annis aetatis Achasiae, in Chronico autem praeter annos Joram σύγχρονον integro biennio patris & filii regimen describatur. Sic porro manet literalis & propria verborum significatio, servanturque vocum ordinaria constructio, ordo, & Characteres Chronologici ad unum omnes. Nec est, ut dubitemus hac ratione versus istos se immediate sequentes ita jungere, ut in secundo de eodem subiecto adhuc sermo sit de quo in primo, id quod in Sacra Scriptura, maxime in libris historicis, sexcenties fieri videamus, in quibus eiusmodi Appositione nihil frequentius; Neque etiam adversa esse potest haec explicatio illis, qui cum Judaeis distinctionem juxta Accentus οεπνεύσω Εσραι vindicant; cum & ipsi Judaei ex nexus & contextu Gen. 1: 30. verba הַשְׁׁבָרְבָּר in Birchat Hammason ad initia Capitis sequentis legi velint, Ita Deut. 25: 2, 3. בְּמִסְפַּר אַרְכְּנִים יְכַטֵּן ad numerum 40 percutiet eum. Rashi ad h. l. & Jalkut p. 298. col. 3. ex Maccot cap. 3. p. 22; col. 2. cuius antiquitatem sensus collige ex 2. Cor. 11: 24: Eodem modo Exod. 15: 3, 4. legunt: לֹא יַאכְלֵן חַמֵּץ & non commedetis fermentum, hodie. vid. Misch. Pesach. c. 9. §. 5. in Comment. Majm & Bart. & necessario Jehoschuae 13: versu 3. והוּא jungitur yoci מתיימן versu 4. vid. Talm. Cholin. c. 3: p. 60. col. 2. Een Jacob

Jacob pag. 733. Conf. Auctor. Libri Chiddusche Agadot R. Schemuel Edels p. 97. col. 2. Ita quoque Prov. 18: 5. טוב להשות עדיק במשפט in Taanit vid. Een Jacob f. 125. & similia plurima: multo minus offendere hæc expositio potest istos, qui omnem auctoritatem & fidem modernæ codicis Hebraei distinctioni, ut recentiori, admunt, quales sunt plerique, si non omnes, mendum huic loco subesse putantes. Ita certe Anni 32. & 8. Joram superiori capite bis, vers. 5. & 10. adscripti, nunc in unam summam collecti exprimuntur. Si objicias vocem **שנה** eo sensu post **ארבעה** requiri, obserua, illam saepe quidem redundare, ut **תשעה** 930. anni, Gen. 5: 5. & alibi, non raro tamen etiam semel omitti, & commode subintelligi, maxime si eadem vox statim sequatur, ut Chron. 2: 20. **בן שלשים ותשעה** filius triginta duorum annorum erat, adeoque etiam h. l. Jehoram rex Juda filius quadraginta annorum erat, **תשעה** שנה אחוזה במלכו duorum vero annorum Achasia in regnando illum. Copulam & simpliciter & adversarie sententias jungere, nemo est qui nesciat. Biennium autem istud de regimine Achasiæ, una cum Patre duobus vitæ ejus extremis annis suscepito, asseri, constabit ex capitib[us] antecedentib[us] versu 15. ubi Joram ad mandatum Divinum ex literis Eliae denunciantur calamitas publica ex invasione hostium & morbi gravissimi. **וים** bier ni**שנתו וים על שנותו וים על ומים** ויהי ליטם מיטם וכעת צאת **ויהי לשנתו ויטם משנתו ויטם** ה^{קץ} ליטם שיטם: **וכעת צאת הקץ לשנתו ויטם**: **de anno in annum, adeo ut quo tempore exibat terminus ille, completis annis duabus, conf.** Gen. 41: 1. & Lev. 23: 29, 30. nec non Aben Ezra & Raschi ad loc. cit. Eo itaque tempore Achasiæ, anno aetatis vicesimo, maxime opportunum, quin imo necessarium erat, ut aegrotanti Patri

Patri, & vexato ac hostium incursionibus labanti regno succurreret princeps haereditarius, בְּמַלְכֵו in regnando illum, seu cum regnante illo, seu cum regnaret adhuc ille, np. Pater ejus Joram. Infinitivus enim ille diversas istas significations non excludit, vid. 1.Sam. 13.1. & 2. Chron. 29.3. idem quod לְמִלְבָּרוֹת 2. Chron. 16.1. & alibi. His positis cetera satis clara & extra controversiam videntur esse posita.

ANNEXA RESPONDENTIS.

- I. **P**uncta vocalia & Accentus Hebraeorum Talmude antiquiora sunt.
- II. Isumque Estram Θεόπνευσον Autorem habent.
- III. Sed praeter distinctionem etiam regendo legentium tono inservisse manifestum est.
- IV. Unde est, quod Accentuatio una non semper integrum sententiam capere possit.
- V. Anthropomorphitis pejores sunt, qui exinde quod Deus creaturis quibusdam dedit corpus, ipsum quoque tale habere argutantur.
- VI. Non Deum sed Non-Deum concipiunt, qui non aequi simplicissimum atque perfectissimum concipiunt.
- VII. Cum neque de Deo & rebus Divinis sana Ratio fallatur vel unquam fallatur.
- VIII. Quare & illi Spinozismo patrocinantur, qui mundum ex Deo productum somniant.
- IX. Particulae autem וְ, εְ & הְ non materiem semper, sed Efficientem etiam causam saepe indigitant.
- X. Ipsaque Scriptura S. non raro αὐθεωποκαθῶς profert, quae θεωρεῶς intelligenda sunt.

FINIS.

AB:153151

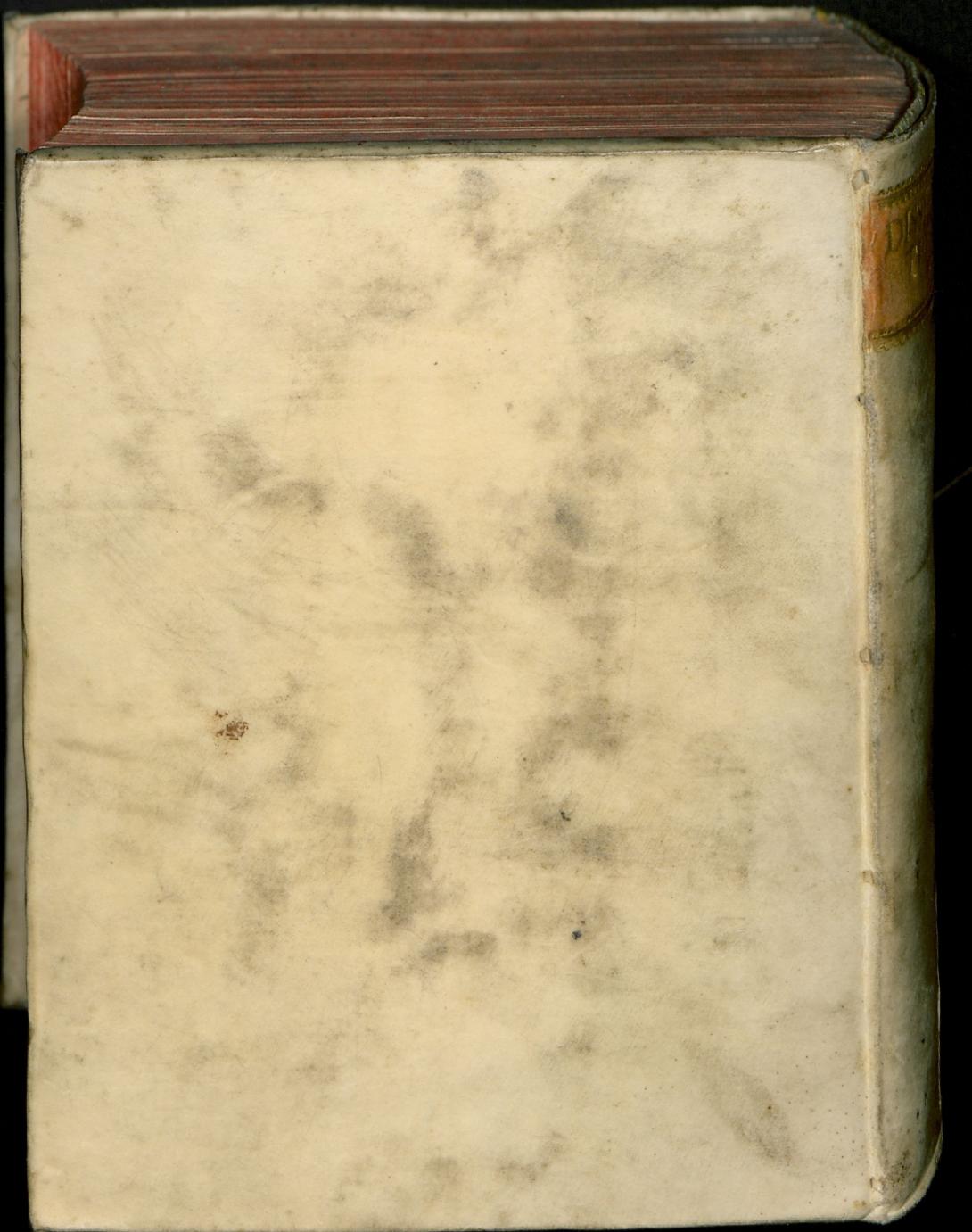
ULB Halle
002 635 879

3

TB-30C

Hil. 73.

DISSE^TATI^O PHILOLOGICO-CRITICA 27

DE
ANNIS ACHASIAE
JVDAEORVM REGIS,

*Ad concilianda Loca S. Scripturae 2. Reg. VIII. 26. &
2. Chron. XXII. 2.*

QVAM

P R A E S E S

JOH. JOACH. SCHRÖDERVS,
Hist. Eccles. & Lingg. Sacrar. atque Orient. Profes-
sor. Ordinarius, Academiæque Bibliothecarius,

*Publica Doctissimorum Dnn. Commilitorum disquisitione
IN ACROATERIO PHILOSOPHICO*

Ad Diem XXVI. Octobr. M DCCXV.

Examinandam exhibet,

R E S P O N D E N T E

JOHANNE CHRISTIANO BÖHMIO
Rotenburgense - Hasso.

MARBVRGI CATTORVM

Type^s PHILIPPI CASIMIRI MÜLLERI, Acad. Typ.